

1988, 26. září – Sdělení VONS č. 809 „Trestní věc proti J. Němcovi a P. Dudrovi před nejvyšším soudem“ o ohlášeném hlavním líčení u Nejvyššího soudu ČSR ve věci stížnosti generálního prokurátora ČSR na podjatost soudů prvního a druhého stupně ve prospěch Pavla Dudra a Jaromíra Němce stíhaných pro trestný čin pobuřování a o předchozím kompetenčním sporu mezi okresními soudy v Kroměříži a Gottwaldově v této trestní věci.

Téměř po třech letech od zahájení trestního stíhání Jaromíra Němce a ing. Pavla Dudra má proběhnout dne 29. 9. 1988 od 9 hodin veřejné zasedání v jejich trestní věci u Nejvyššího soudu v ČSR v Praze 4, nám. Hrdinů 1300, a to v místnosti č. 31. Senátu nejvyššího soudu má předsedat JUDr. Pavel Janda. Soud má rozhodovat o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal 5. 9. 1988 generální prokurátor ČSR zastoupený JUDr. Jiřím Lokajčkem.

Jak známo (viz naše sdělení č. 766,<sup>1</sup> 486, 490, 491, 519, 548, 577)<sup>2</sup> byli Jaromír Němec, pětatřicetiletý technik, a Pavel Dudr, čtyřicetiletý strojní inženýr, oba z Gottwaldova, dne 11. listopadu 1985 obviněni z trestného činu pobuřování podle § 100 odst. 1a, 3a tr. zákona (s trestní sazbou od 1 do 5 let) a byla na ně uvalena vazba, z níž byli propuštěni po půl roce; od té doby jsou stíháni na svobodě. Šlo tehdy o rozsáhlou akci StB proti katolickému a občanskému samizdatu na Moravě, v jejímž rámci bylo postiženo trestním stíháním, domovními prohlídkami, výslechy atd. několik desítek katolíků z Moravy – případy trestních stíhání z oné doby, Michala Mrtvého<sup>3</sup>, Augustina Navrátila,<sup>4</sup> Františka Adamíka<sup>5</sup> a dalších, jsou dávno pravomocně ukončeny. J. Němec a P. Dudr byli obviněni hlavně z rozmnožování a rozšiřování Informací o Chartě 77 a dalších textů.

Po podání obžaloby v září 1986<sup>6</sup> došlo ke kompetenčnímu sporu mezi soudy Jihomoravského kraje – nejvyšší soud pak přikázal dne 19. 6. 1987 věc Okresnímu soudu v Kroměříži.<sup>7</sup> Po delších

průtazích vrátil tento soud dne 16. 2. 1988 věc prokurátorovi k došetření. Nařídil, aby důkazní materiály byly doplněny jednak o důkazy o počtu konkrétně pobuřovaných osob, jednak o znalecký posudek, jenž by určil, „které tiskoviny jsou z hlediska státní ideologie závadné“.<sup>8</sup>

Proti usnesení o vrácení věci k došetření podal okresní prokurátor v Gottwaldově stížnost, kterou Krajský soud v Brně 30. 3. 1988 zamítl; potřebnost vyžadovaného znaleckého posudku však neuznal.<sup>9</sup>

Teprve po více než 5 měsících, krátce před vypršením zákonné 6 měsíční lhůty, podal generální prokurátor nejvyššímu soudu stížnost pro porušení zákona. Tvrdí v ní, že kroměřížský soud a po něm brněnský krajský soud porušily zákon ve prospěch obviněných, neboť požadované důkazy jednak opatřit nelze, jednak jich není zapotřebí, neboť postačí prokázat, že pobuřující projevy byly určeny více než dvěma, byť neznámým osobám.

Stížností se generální prokurátor domáhá, aby nejvyšší soud usnesení obou soudů jako nezákonné zrušil a aby kroměřížskému soudu přikázal trestní věc projednat a rozhodnout.

Tento komplikovaný postoj může snad vzbuzovat iluzi právního státu. Jeho skutečným výsledkem je však fakt, že téměř tři roky jsou pronásledováni dva občané pouze za to, že uplatňovali své právo na svobodu projevu. Tahanice mezi čtyřmi soudy a třemi prokuraturami jen zdůvodňují absurditu celého případu, který je klasickou ukázkou porušování občanských práv v Československu.

*Informace o Chartě 77, r. 11, 1988, č. 18, s. 4–5*

## POZNÁMKY

<sup>1</sup> Správně sdělení VONS č. 466, dokument č. 469.

<sup>2</sup> Dokumenty č. 489, 493, 494, 522, 551 a 580. K případu Jiřiny Bedeiové, Pavla Dudra a Jaromíra Němce viz dále sdělení VONS č. 819, 884, 913, 933, 955 a 999, dokumenty č. 823, 888, 917, 937, 959 a 1003.

- <sup>3</sup> K případu Michala Mrtvého viz sdělení VONS č. 551, 579, 584, 593, 595, 612, 689, 692, 697, 705, 716 a 784, dokumenty č. 554, 582, 587, 596, 598, 615, 692, 695, 700, 708, 719 a 788.
- <sup>4</sup> K perzekuci katolického aktivisty Augustina Navrátila viz sdělení VONS č. 73, 486, 491, 498, 513, 516, 558, 567, 586, 732, 760, 775, 796, 798, 832, 864 a 925, dokumenty č. 73, 489, 494, 501, 516, 519, 561, 570, 589, 735, 763, 778, 800, 802, 836, 868 a 929.
- <sup>5</sup> K případu Františka Adamíka viz dále sdělení VONS č. 486, 490, 552, 575, 576, 578, 589, 603, 613, 629, 647 a 655, dokumenty č. 489, 493, 555, 578, 579, 581, 592, 606, 616, 632, 650 a 658.
- <sup>6</sup> Obžaloba podaná 11. 9. 1986 okresním prokurátorem v Gottwaldově je uložena in: OS v Kroměříži, soudní spis k případu Jaromíra Němce a Pavla Dudra, spis. zn. 1T 156/88; též LP, Sb. VONS, inv. č. 28, sign. I/1, kart. 14.
- <sup>7</sup> Okresní soud v Kroměříži rozhodl 17. 4. 1987 o postoupení trestní věci Krajskému soudu v Brně, přičemž argumentoval především skutečností, že údajná trestná činnost obžalovaných přerostla zřejmě v trestný čin podvracení republiky. Krajský soud v Brně však rozhodl 17. 6. 1987 o své nepříslušnosti k této kauze. Téhož dne předložil spis Nejvyššímu soudu ČSR k rozhodnutí sporu o příslušnost trestní věci. Nejvyšší soud ČSR rozhodl 19. 6. 1987 o projednávání trestní věci u Okresního soudu v Kroměříži. Výše uvedená usnesení jsou uložena in: OS v Kroměříži, soudní spis k případu Jaromíra Němce a Pavla Dudra, spis. zn. 1 T 156/88.
- <sup>8</sup> Usnesení Okresního soudu v Kroměříži je uloženo in: tamtéž.
- <sup>9</sup> Tamtéž.